

Türkiye Cümhuriyeti ile Irak Kırallığı Devletleri arasında münakit ticaret muahedenamesinin tasdikına dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 25/V/1933 - Sayı : 2410)

No.
2194

Kabul tarihi
20 - V - 1933

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile Irak Kırallığı Devletleri arasında 1932 senesi kânunusanisinin onuncu günü Ankarada imza edilen ticaret muahedesi kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

22 mayıs 1933

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ İLE IRAK KIRALLIĞI ARASINDA TİCARET MUAHEDESİ

Bir taraftan:

Türkiye Cümhuriyeti Reisi Hazretleri,

ve diğer taraftan:

Haşmetlû Irak Kırallığı Hazretleri.

Ticari münasebetlerini muhafaza ve inkişaf ettirmek ve ülkelerinde iki tarafın ticarete bahşedikleri muameleyi tayin etmek arzusu ile müteahassis olarak bir ticaret muahedesi aktine karar vermişler ve bu bapta müteakabil murahhasları olmak üzere:

Türkiye Cümhuriyeti Reisi Hazretleri:

İktisat vekili ve Burdur mebusu Mustafa Şeref Beyefendi,

Haşmetlû Irak Kırallığı Hazretleri:

Irak Meclisi Vüzera Reisi ve Rafidein nişanının ikinci sınıfını hâmil Ferik Nuri Essait Paşa Hazretlerini,

tayin etmişlerdir.

Müşarileyhler usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini yekdiğerine tebliğ ettikten sonra atıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır.

Madde — 1

Munzam resimler ve tezyit emsali dahil olmak üzere ithal ve ihraç resimlerine ve ticarete ve gümrüğe ait diğer resim ve mükellefiyetlere müteallik hususlar ile transit, antrepoya konma ve gümrük muameleleri hususlarında, kezalik seyyar ticaret memurları nümunelerine yapılacak muamelelerde Türkiye Iraka ve Irak Türkiyeye en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi bahşedecektir.

Binaberin, Irakın her hangi tabii veya smaî müstahsalâtının Türkiyeye ithal veya orada sürümünden, her hangi diğer cenebi memleketin tabii veya smaî müstahsalâtından cibayet edilen veya edilecek olanlardan daha yüksek veya başka rüsum istifa edilmeyecektir.

Aynile Türkiyenin her hangi tabii veya smaî müstahsalâtının Iraka ithal veya orada sürümünden, her hangi diğer cenebi memleketin tabii veya smaî müstahsalâtından cibayet edilen veya

edilecek olanlardan daha yüksek veya başka rüsum istifa edilmeyecektir.

Kezalik, diğer tarafa gönderilecek her hangi maddenin ihraçı üzerinden Türkiye veya Irakta, mümâsil mevaddın her hangi diğer memlekete ihraçı üzerinden istifa olunanlardan daha yüksek veya başka rüsum eibayet edilmeyecektir.

Bilcümle sair cencbi memleketlerin tabii veya smaî müstahsalı her hangi bir maddeye Yüksek Âkit taraflardan birinin bahşedebileceği bilcümle menafi, ne olursa olsun, diğer Yüksek Âkit tarafın tabii veya mamul müstahsalı aynı maddeye aynı zamanda ve bu bapta talep vaki olmaksızın tatbik edilecektir.

Bu maddenin ahkâmı:

a) Türkiyenin ve Irakın 1923 senesinde eski Osmanlı İmparatorluğundan ayrılmış olan memleketlerden gelen müstahsallara gümrük tarifesi hususunda bahsettikleri veya ileride edecekleri hususî menfaat ve müsaadelere,

b) Türkiye yahut Irakın gümrük hudutlarının her bir tarafından eni 15 kilometreyi tecavüz etmeyen bir sahada hudut ticaretine bahşeyecekleri muameleye; şamil değildir.

Madde — 2

Her Yüksek Âkit taraf, ithalât ve ihraçat üzerindeki memnuiyet ve tahditler hususunda müte-kabilen, en ziyade mazharı müsaade millet muamelesi tatbik eylemeği taahhüt ederler.

Ancak insan, hayvan, veya nebat hayatını himayeye matuf sıhhi mahiyette umumiyet veya tak-yitler vazında her iki taraf, en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi bahşetmek kaydile mu-kayyet olmaksızın, serbestilerini muhafaza ederler.

Madde — 3

Yüksek Âkit taraflardan her biri diğer tarafın tabii veya smaî müstahsalâtının ithalinde hususî gümrük tarifesi tatbikını temin edecek bir itilâf akti zımında mümkün olduğu kadar yakın bir zamanda müzakereye başlamağı taahhüt ederler.

Madde — 4

Türkçe, arapça ve fransızca lisanlarında tanzim edilen işbu muahedename tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün olduğu kadar kısa bir zaman zarfında Bağdatta teati edilecektir.

Muahede tasdiknamelerin teatisinden on beş gün sonra meriyete girecek ve feshedilinceye ka-dar meriyette kalacaktır. Bu fesih Yüksek Âkit taraflardan biri tarafından diğer tarafa tebliğ edildiği tarihten itibaren üç aylık bir müddetin inkizasından sonra muteber olacaktır.

Bu muahedenin tatbik ve tefsiri hakkında her hangi ihtilâf zuhurunda fransızca metin mute-ber olacaktır.

Yukarıdaki ahkâmı tasdik etmek üzere murahhaslar işbu muahedenameyi imza etmiş ve mühür-lemişlerdir.

Ankarada bin dokuz yüz otuz iki senesi kânunusanisinin onuncu günü tanzim edilmiştir.

M. Şeref

Nuri Essait

Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası

: 21 - V - 1933 ve 1/233

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası

: 22 - V - 1933 ve 4/463

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları

Cilt Sayfa

: 6 2

15 46,63,191:192,195,219,228:230